

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. อีเมล: moacdc@thaiembdc.org

ที่ กษ.๐๒๑๑.๒/๒๓๓ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือน สิงหาคม ๒๕๖๕

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการเกษตรต่างประเทศ

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ขอส่งรายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือน สิงหาคม ๒๕๖๕ ดังมีรายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางกฤษณา สุขุมพานิช)
อัครราชทูต (ฝ่ายเกษตร)

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

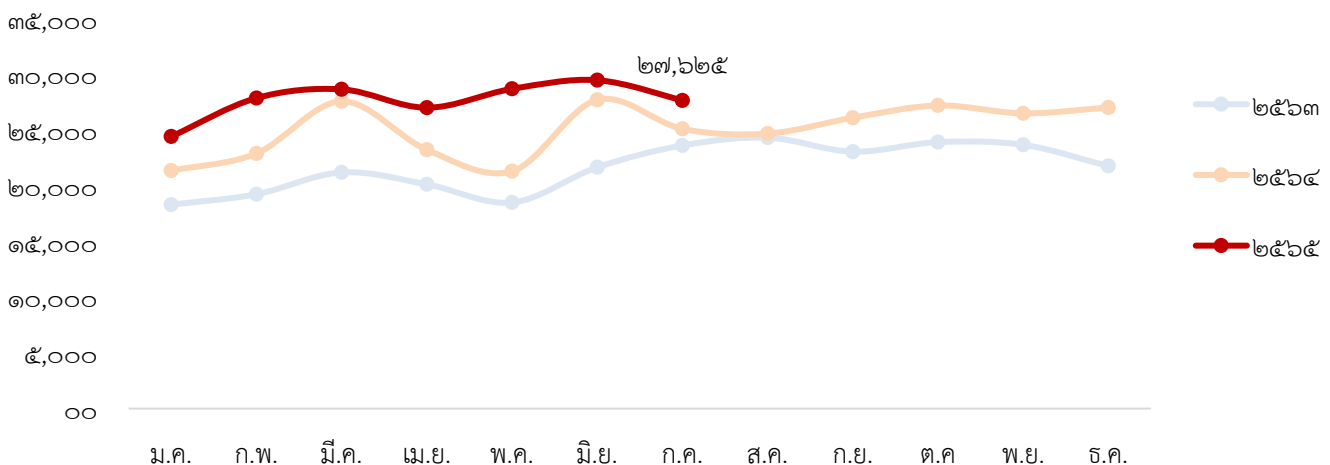
๑. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรในภาพรวมและสินค้าเกษตรที่สำคัญ

รายการ	มูลค่าส่งออกปี ๖๔	ก.ค. ๖๔	ก.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	% เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับ	
	ล้านบาท				ก.ค.๖๔	มิ.ย.๖๕
รวมสินค้าเกษตรและอาหารทั้งหมด	๓๐๐,๔๒๖	๒๕,๐๘๑	๒๗,๖๒๕	๒๙,๔๕๒	๑๐%	-๖%
ข้าว	๑๕,๙๖๕	๑๒๑๒	๙๘๓	๑,๔๘๙	-๑๙%	-๓๔%
ปลาทุ่นบรรจุกระป๋อง	๑๓,๖๗๖	๙๒๙	๑,๗๐๐	๑,๘๐๓	๘๓%	-๖%
กุ้งดิบและกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง	๘,๙๕๒	๘๖๒	๖๓๓	๖๙๑	-๒๗%	-๙%
สินค้าประมงอื่นๆ	๑๕,๖๖๖	๑,๓๘๖	๑,๔๑๙	๑,๖๕๘	๒%	-๑๔%
ผลไม้และลูกไม้	๓,๕๑๒	๓๘๐	๓๓๗	๓๒๑	-๑๑%	๕%
-ทุเรียน	๙๖๒	๑๒๓	๔๘	๖๕	-๖๑%	-๒๕%
-มังคุด	๓๘	๔	๐	๕	-๑๐๐%	-๑๐๐%
กล้วยไม้ตัดดอก	๓๓๗	๒๔	๓๔	๕๖	๔๒%	-๓๙%
อาหารสัตว์เลี้ยง	๑๙,๖๒๘	๑,๓๕๔	๒,๔๗๗	๒,๕๖๖	๘๓%	-๓%
ยางและของที่ทำจากยาง	๑๖๙,๑๕๐	๑๔,๒๘๘	๑๔,๔๒๔	๑๔,๖๕๘	๑%	-๒%

ที่มา : กรมศุลกากร

๒. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

๒.๑ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕ การส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไทยมายังสหรัฐฯ มีมูลค่าการส่งออก ๒๗,๖๒๕ ล้านบาท มีการขยายตัวร้อยละ ๑๐ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากการขยายตัวของสินค้ากลุ่มอาหารสัตว์เลี้ยง (ร้อยละ ๘๓) ทุ่นบรรจุกระป๋อง (ร้อยละ ๘๓) และสินค้าประมงอื่นๆ (ร้อยละ ๒) ทั้งนี้ปี ๒๕๖๕ ภาพรวมมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทยสู่สหรัฐฯ ยังคงเติบโตต่อเนื่อง โดย ๗ เดือนที่ผ่านมา มีมูลค่าการส่งออกรวม ๑๙๓,๖๐๓ ล้านบาท มากกว่าช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อนร้อยละ ๑๕ ตามภาพด้านล่างนี้

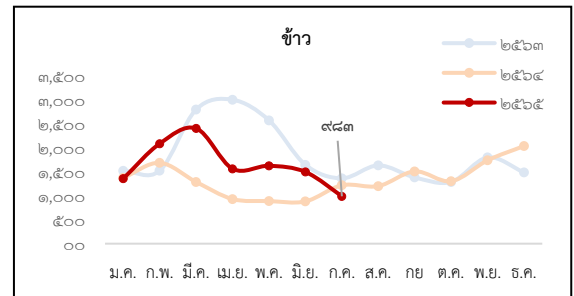

ภาพ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยสู่สหรัฐฯ เปรียบเทียบแบบรายเดือน ในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา

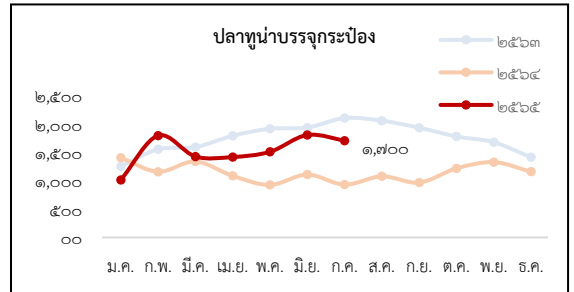
ข้อมูลจาก : กรมศุลกากร

๒.๒ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญ ๘ รายการ

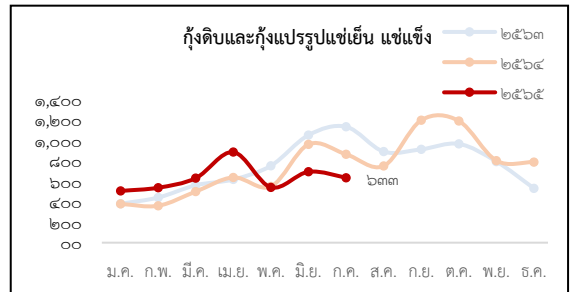
๑. ข้าว มีมูลค่าการส่งออก ๙๘๓ ล้านบาท ลดลงกว่าปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๑๙ ภาพรวมมูลค่าการส่งออกข้าวของไทยในปี ๒๕๖๕ ยังคงเพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน ๓,๒๓๗ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓๙ ต่ำที่สุดในรอบ ๗ เดือน

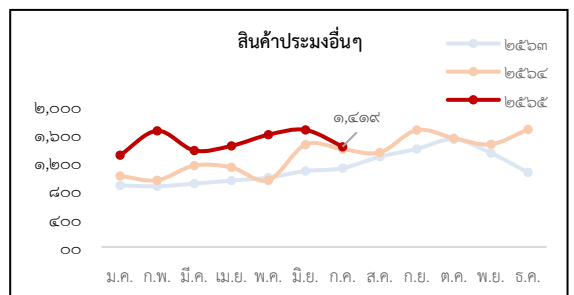
๒. ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง มีมูลค่าการส่งออก ๑,๗๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนร้อยละ ๘๓ ภาพรวมมูลค่าการส่งออกปลาทูน่าบรรจุกระป๋องของไทยในปี ๒๕๖๕ ยังคงเพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน ๒,๗๑๓ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓๔

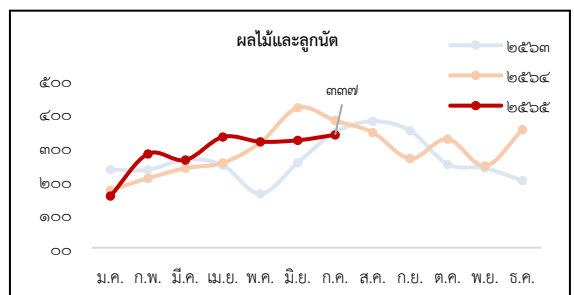
๓. กุ้งดิบ และกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง มีมูลค่าการส่งออก ๖๓๓ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๒๗ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ภาพรวมมูลค่าการส่งออกกุ้งของไทยในปี ๒๕๖๕ เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน ๑๗๖ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๒

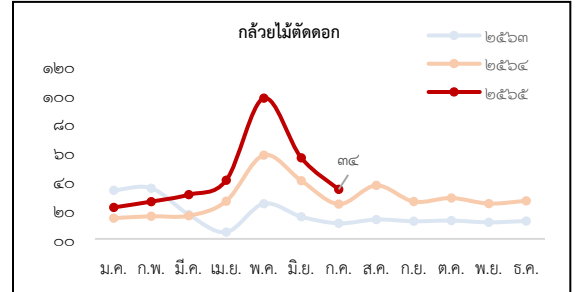
๔. สินค้าประมงอื่นๆ มีมูลค่าการส่งออก ๑,๔๑๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ภาพรวมมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงอื่นๆ ของไทยในปี ๒๕๖๕ เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน ๒,๓๔๘ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓๐

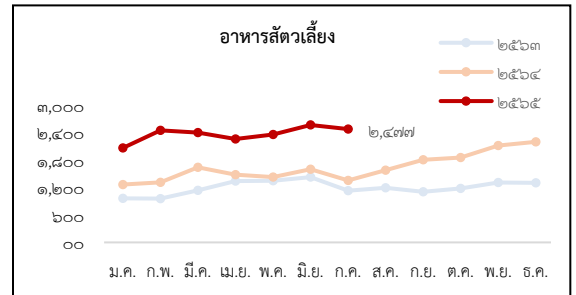
๕. ผลไม้และลูกนัต มีมูลค่าการส่งออก ๓๓๗ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๑๑ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สินค้าผลไม้สดส่งออกสำคัญในกลุ่มนี้ คือ ทุเรียน และมะพร้าว ภาพรวมมูลค่าการส่งออกสินค้าผลไม้และลูกนัตของไทยในปี ๒๕๖๕ เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน ๒๐ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑

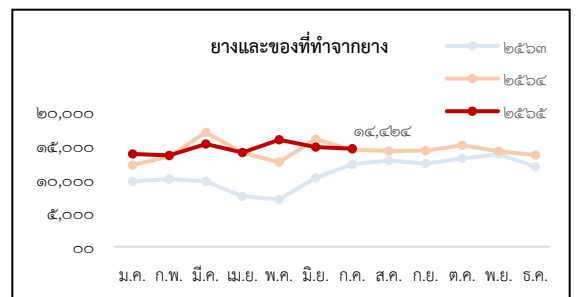
๖. กล้วยไม้ตัดดอก มีมูลค่าการส่งออก ๓๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๒ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีที่ผ่านมา โดยเดือนพฤษภาคมเป็นเดือนที่มีการนำเข้ากล้วยไม้ตัดดอกสูงที่สุดของปี และหลังจากนั้นมูลค่าการส่งออกจะเริ่มทรงตัว ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ภาพรวมมูลค่าการส่งออกสินค้ากล้วยไม้ตัดดอกของไทยในปี ๒๕๖๕ เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน ๑๑๒ ล้านบาท หรือร้อยละ ๕๘

๗. อาหารสัตว์เลี้ยง มีมูลค่าการส่งออก ๒,๔๗๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๓ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีที่ผ่านมา การส่งออกสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยง (Pet food) ของไทยสู่สหรัฐฯ อยู่ในช่วงขยายตัว ประเทศไทยเป็นแหล่งส่งออกอาหารสุนัขและแมวอันดับ ๑ ของสหรัฐฯ จากการรับจ้างผลิต (Original Equipment Manufacturer - OEM) ให้กับแบรนด์ชั้นนำ ภาพรวมมูลค่าการส่งออกสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยงของไทยในปี ๒๕๖๕ เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน ๖,๔๙๘ ล้านบาท หรือร้อยละ ๖๔

๘. ยางและของที่ทำจากยาง มูลค่าการส่งออก ๑๔,๔๒๔ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๑ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีที่ผ่านมา เนื่องสถานการณ์โควิด-๑๙ ที่ดีขึ้นในสหรัฐฯ ส่งผลให้มีความต้องการสินค้าในกลุ่มนี้เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสินค้าถุงมือยางและชุดทางการแพทย์ (พิกัด ๔๐๑๕) ยางล้อ (พิกัด ๔๐๑๑) และยางธรรมชาติ (๔๐๐๑) ภาพรวมมูลค่าการส่งออกสินค้ายางและของที่ทำจากยางของไทยในปี ๒๕๖๕ เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน ๒,๔๐๗ ล้านบาท หรือร้อยละ ๒

๓. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

๓.๑ รายงานการปฏิเสธการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารไทย สำหรับเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕ หน่วยงาน FDA สหรัฐฯ ได้ปฏิเสธการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยจำนวน ๑๓ รายการ ได้แก่ สินค้าอาหารสำเร็จรูป ๗ รายการ สินค้าประมง ๑ รายการ และสินค้าเครื่องดื่ม ๕ รายการ ด้วย ๗ สาเหตุ คือ พบสิ่งแปลกปลอม/สกปรก (FILTHY) พบเชื้อซาลโมเนลลา (SALMONELLA) ผลิตภัณฑ์ยายังไม่ผ่านการขึ้นทะเบียน (UNAPPROVED) ไม่แจ้งกระบวนการผลิตล่วงหน้า (NO PROCESS) พบสารตะกั่ว (PB-FOOD) ไม่จัดทำฉลากเป็นภาษาอังกฤษ (NO ENGLISH) และฉลากระบุข้อมูลโภชนาการไม่ถูกต้อง (NUTRIT LBL) ทั้งนี้ การปฏิเสธดังกล่าวเป็นการปฏิเสธแต่ละรุ่นสินค้าที่นำเข้า เนื่องจากไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่สหรัฐฯ กำหนดเท่านั้น มิใช่เป็นการห้ามนำเข้าอย่างถาวร

๓.๒ รายงานการปฏิเสธสินค้าประมงไทยที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ เดือนมีนาคม - กรกฎาคม ๒๕๖๕ หน่วยงาน National Fisheries Institute (NFI) แจ้งข้อมูลการปฏิเสธสินค้าประมงที่มีการนำเข้าจากประเทศต่างๆ รวมทั้งไทย ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ประจำเดือนมีนาคม - กรกฎาคม ๒๕๖๕ พบว่า สหรัฐฯ ปฏิเสธการนำเข้าสินค้าประมงที่ส่งออกจากไทยจำนวน ๑๒ รายการ สหภาพยุโรปปฏิเสธการนำเข้าสินค้าประมงที่ส่งออกจากไทยจำนวน ๑ รายการ ญี่ปุ่นปฏิเสธการนำเข้าสินค้าประมงที่ส่งออกจากไทยจำนวน ๓ รายการ และออสเตรเลียปฏิเสธการนำเข้าสินค้าประมงที่ส่งออกจากไทยจำนวน ๑ รายการ โดยเกิดจากหลายสาเหตุ ได้แก่ การปนเปื้อนจากสิ่งแปลกปลอม/สิ่งสกปรก/เน่าเสีย (Filthy) ไม่มีฉลากแสดงชื่อและสถานที่ผลิต บรรจุ หรือผู้จัดจำหน่าย (LACKS FIRM) ปิดฉลากไม่ถูกต้อง/ไม่แสดงชื่อสามัญของอาหารในฉลาก (USUAL NAME) ไม่แจ้งข้อมูลกระบวนการผลิตล่วงหน้า (NO PROCESS) มีการเตรียม บรรจุ หรือเก็บสินค้าภายใต้สภาพที่ไม่สะอาด ซึ่งอาจนำไปสู่การก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ (MFRHACCP) เชื้อซาลโมเนลลา พบโลหะหนักตกค้าง พบเชื้อแบคทีเรียเกินมาตรฐาน และพบยาสัตว์ตกค้าง

๓.๓ การประชุมหารือระหว่างกรมประมง และ NOAA เกี่ยวกับข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับการประเมินความเท่าเทียมในการปฏิบัติตามกฎหมาย Marine Mammal Protection Act (MMPA) เมื่อ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ กรมประมงพร้อมด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องฝ่ายไทย รวมทั้งสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ได้ประชุมหารือผ่านแอปพลิเคชัน Google Meet ร่วมกับ NOAA (National Office of Atmospheric Administration) ฝ่ายสหรัฐอเมริกาโดย นาง Nina Young, Office of International Affairs และคณะ โดยเป็นการชี้แจงทำความเข้าใจและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับข้อมูล

กรมประมงได้จัดส่งให้ก่อนหน้า สำหรับประกอบการพิจารณาความเท่าเทียม (Comparability Finding) ในการลดการจับสัตว์ทะเลเลี้ยงลูกด้วยนม (Marine Mammals) ที่เป็น Bycatch (ผลพลอยจับ) และลดการทำร้ายหรือคร่าชีวิตสัตว์ทะเล โดย NOAA มีข้อคิดเห็นว่า การดำเนินมาตรการปิดอ่าวของไทยเป็นไปเพื่อบริหารจัดการการทำประมงเป็นหลัก หากมีข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับพื้นที่ปิดอ่าวและบริเวณพบสัตว์ทะเลเลี้ยงลูกด้วยนมชุกชุม (Hot Spot) จะเป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณา ไทยควรเลือกใช้ข้อมูลจากโปรแกรมการตรวจติดตามจำนวน Bycatch เพียงโปรแกรมเดียวเพื่อลดโอกาสการนับจำนวน Bycatch ที่ซ้ำซ้อน NOAA แสดงความกังวลเกี่ยวกับความยาวของอวนติดตา (Gillnet) ที่อนุญาตให้ชาวประมงใช้ และควรมีปรับเปลี่ยนเครื่องมือประเภทยัก (Trap) เพื่อให้สัตว์ทะเล สามารถหลุดรอดออกไปได้โดยง่าย NOAA แสดงความชื่นชมในความพยายามในการจัดทำข้อมูลและการชี้แจงรายละเอียดอันเป็นประโยชน์ของฝ่ายไทย และขอให้จัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมหรือแก้ไขข้อมูลในระบบ IACRS ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยที่ NOAA จะประกาศรายชื่อประเทศที่พบว่าไม่มีความเท่าเทียมภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ และไม่อนุญาตให้มีการนำเข้าสินค้าประมงชนิดที่จับโดยเครื่องมือบางชนิดตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

๔. สถานการณ์ด้านการเกษตรหรือเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร ที่สำคัญของสหรัฐฯ

๔.๑ การประชุมสารก่อกัมมิแพ้ในอาหารและบทบาทขององค์การอาหารและยาสหรัฐอเมริกา (Food Allergens and the FDA: What's Happening) เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เข้าร่วมการประชุมสัมมนาออนไลน์ (Webinar) หัวข้อ สารก่อกัมมิแพ้ในอาหารและบทบาทขององค์การอาหารและยาสหรัฐอเมริกา (Food Allergens and the FDA: What's Happening) จัดโดยบริษัทที่ปรึกษาเอกชน EAS Consulting Group การประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ (๑) การบังคับใช้กฎหมาย Food Allergen Control and Consumer Protection Act of ๒๐๐๔ (FALCPA) ประกอบด้วยคำนิยาม ที่มา และเหตุผลของการบัญญัติกฎหมายนี้ (มาตรา ๒๐๒) รวมทั้งนิยามการใช้ฉลาก และรูปแบบการระบุสารก่อกัมมิแพ้ในฉลาก (มาตรา ๒๐๓) การกำหนดให้ส่งรายงานสาเหตุและความถี่ของการปนเปื้อนแก่รัฐสภา (มาตรา ๒๐๔) การกำหนดให้ออกระเบียบอธิบายคำนิยาม และระเบียบการอนุญาตให้ใช้ข้อความ “ปราศจากกลูเตน” หรือ “Gluten - Free” ในฉลากอาหาร (มาตรา ๒๐๖) โดยในปี ๒๕๕๖ ได้มีการนิยามเงื่อนไขการแสดงข้อมูล Gluten - Free บนบรรจุภัณฑ์อาหารส่วนใหญ่ และปี ๒๕๖๓ ได้เพิ่มเงื่อนไขการแสดงข้อมูล Gluten - Free สำหรับอาหารหมักดอง และอาหารไฮโดรไลซ์ (Hydrolyzed food) **ข้อสังเกต** (๑) การใช้ฉลากแสดงข้อมูล Gluten - Free เป็นไปตามความสมัครใจ (๒) ปี ๒๕๕๙ ได้มีการเก็บตัวอย่าง ๗๐๒ ตัวอย่าง จากสินค้ามากกว่า ๒๕๐ ชนิด ผลการตรวจสอบพบว่าการละเมิดระเบียบการใช้ฉลาก Gluten - Free จำนวน ๑ ราย และ (๒) **กฎหมาย Food Allergy Safety, Treatment, Education, and Research Act of ๒๐๒๑ (FASTER)** มาตราที่ ๒ ของกฎหมาย FASTER เพิ่ม “งา” ในบัญชีรายชื่อสารก่อกัมมิแพ้หลักในอาหาร โดยให้ผลบังคับใช้กับอาหารที่จำหน่ายเชิงพาณิชย์ระหว่างรัฐ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ดังนั้น ภาคอุตสาหกรรมอาหารจำเป็นต้องทบทวนและปรับปรุงข้อมูลแผนความปลอดภัยอาหารให้เป็นปัจจุบันตลอดสายการผลิต

๔.๒ การประชุม เรื่อง Biennial Food Facility Registration and Renewal ๒๐๒๒ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เข้าร่วมประชุมออนไลน์ Webinar หัวข้อ Biennial Food Facility Registration and Renewal ๒๐๒๒ จัดโดยองค์การอาหารและยาสหรัฐอเมริกา (U.S. Food and Drug Administration หรือ U.S.FDA) การประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูล (๑) บุคคลที่ต้องทำการขึ้นทะเบียนโรงงาน หรือต่ออายุการขึ้นทะเบียนโรงงาน (กำหนดให้ต่อทุก ๒ ปี) โดยระบบจะเปิดให้ดำเนินการต่ออายุระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ (เวลาสหรัฐอเมริกา) (๒) วิธีการรับ Unique Facility Identifier (UFI) (๓) วิธีการขึ้นทะเบียนและต่ออายุการขึ้นทะเบียนโรงงาน (Food Facility Registration หรือ FFR) และ (๔) ประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนโรงงาน

๔.๓ FDA เดินหน้าโครงการนำร่องตรวจสอบสินค้าประมงนำเข้าด้วย AI เฟสสาม องค์การอาหารและยาสหรัฐอเมริกาหรือ FDA (Food and Drug Administration) เริ่มดำเนินโครงการนำร่องตรวจสอบสินค้าประมงนำเข้าเฟสสามโดยการใช้ปัญญาประดิษฐ์หรือ AI (Artificial Intelligence) และการเรียนรู้ของเครื่องหรือ Machine Learning (ML) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการคัดกรองด้านความปลอดภัยอาหารสำหรับสินค้านำเข้า มุ่งเน้นสินค้าประมง เนื่องจากร้อยละ ๙๐ ที่บริโภคในประเทศมาจากการนำเข้า ต้องการลดการเจ็บป่วยเนื่องมาจากอาหาร โดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างระบบความปลอดภัยอาหารที่มีความเป็นดิจิทัล และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ดียิ่งขึ้น ช่วยให้คาดการณ์ได้ว่าสินค้านำเข้าใดอาจเป็นอันตรายและไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของ FDA โครงการในเฟสที่สาม ออกแบบมาเพื่อปรับปรุงความสามารถของหน่วยงานให้สามารถระบุได้อย่างรวดเร็วว่าผลิตภัณฑ์ประมงนำเข้าใดที่อาจมีการปนเปื้อนจากเชื้อก่อโรค เสื่อมคุณภาพ มีสารพิษอันตราย หรือมีอันตรายอื่น ๆ ระยะเวลาของโครงการในเฟสสาม เริ่มขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ และจะสิ้นสุดภายในช่วงปลายปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ทั้งนี้ โครงการในเฟสแรกเริ่มดำเนินการเมื่อปี ๒๕๖๒ โดยใช้ ML ในการตรวจสอบสินค้าประมงความเสี่ยงต่ำได้อย่างรวดเร็ว ในขณะที่ขณะนี้สามารถแยกแยะสินค้าที่มีความเสี่ยงสูงที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดหรือต้องปฏิเสธการนำเข้าได้ ส่วนโครงการเฟสสอง เป็นการดำเนินงาน ณ ด้านตรวจสินค้านำเข้าจำนวน ๓๒๘ แห่งในสหรัฐฯ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยบูรณาการการใช้งาน ML เข้ากับระบบข้อมูลการนำเข้า เพื่อช่วยกำหนดอัตราการสุ่มตัวอย่างสินค้านำเข้าให้แก่เจ้าหน้าที่ และเพิ่มความคุ้นเคยในการทำงานกับแบบจำลอง ML ซึ่งเป็นแบบเรียลไทม์ โดยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลสินค้านำเข้าและแนะนำอัตราการสุ่มตัวอย่างภายในเวลาไม่กี่วินาที

๕. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร
๕.๑ สถานการณ์การส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไทยมายังสหรัฐฯ ยังคงเติบโตต่อเนื่อง ในช่วง ๗ เดือนแรกของปีมีมูลค่าการส่งออกรวม ๑๙๓,๖๐๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน ๒๐,๐๒๔ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๕ โดยสินค้า ๓ กลุ่มหลักที่ขับเคลื่อนการขยายตัวคือ ยาง และของที่ทำจากยาง อาหารสัตว์เลี้ยง และพืชน้ำมันประจวบฯ <u>สินค้าที่มีแนวโน้มส่งออกลดลง</u> ได้แก่ สินค้ากลุ่มกุ้งดิบ และกุ้งแปรรูปแช่เย็น/ แช่แข็ง เนื่องจากปริมาณการผลิตกุ้งในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการในตลาด ทั้งนี้พบว่าระหว่างเดือนมกราคม - กรกฎาคม ไทยสามารถผลิตกุ้งได้เพียง ๑๓๘,๗๓๒ ตันเท่านั้น และคาดการณ์ว่าปริมาณการผลิตจะยังไม่เพิ่มขึ้น เนื่องจากปัญหาโรคกุ้งทะเล คุณภาพลูกพันธุ์กุ้ง อาหารกุ้ง และราคากุ้งในตลาดที่ตกต่ำ ทำให้ปริมาณกุ้งในประเทศไม่เพียงพอต่อการผลิตเพื่อส่งออก และต้องพึ่งพาการนำเข้ากุ้งจากต่างประเทศเพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเพื่อส่งออกต่อไป^๑ สำหรับการส่งออกผลไม้ แม้ว่าในเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา มูลค่าการส่งออกทุเรียนจะลดลงกว่าร้อยละ ๖๐ เนื่องจากสภาพอากาศที่ตกหนักในภาคใต้ ทำให้คุณภาพของทุเรียนลดลง จึงมีการชะลอการส่งออก แต่คาดว่าจะการส่งออกจะกลับมาเป็นปกติในเดือนกันยายน - ตุลาคมเป็นต้นไป นอกจากนี้ ในปี ๒๕๖๖ มูลค่าการส่งออกผลไม้สดสู่ตลาดสหรัฐฯ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากชาวสวนลำไยและผู้ส่งออกได้เริ่มพัฒนาการปลูกลำไยปลอดสารพิษ และเริ่มการส่งออกส้มโอสดสู่ตลาดสหรัฐฯ ภายใต้โครงการผลไม้ฉายรังสี โดยคาดว่าจะสามารถเริ่มการส่งออกได้ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๖ ๕.๒ การลดอัตราค่าระวางตู้คอนเทนเนอร์เพื่อบรรเทาเงินเฟ้อ การส่งออกสินค้าทางเรือจากเอเชียไปยังสหรัฐฯ คาดว่าจะมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากอัตราค่าระวางตู้คอนเทนเนอร์มีแนวโน้มลดลง โดยที่ค่าขนส่งสำหรับตู้คอนเทนเนอร์ขนาด ๔๐ ฟุตจากจีนไปยังชายฝั่งตะวันตกของสหรัฐฯ มีอัตราต่ำกว่า ๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่มีการระบาดของโควิด โดยค่าขนส่งจากจีนไปยังท่าเรือลอสแอนเจลิสและลองบีชมีอัตราเฉลี่ยประมาณ ๔,๙๐๐ เหรียญสหรัฐฯ ในเดือนกันยายน ๒๕๖๕ ซึ่งลดลงร้อยละ ๗๒ เมื่อเทียบกับ ๑๗,๕๐๐ เหรียญสหรัฐฯ เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๔ แต่ก็ยังสูงกว่าช่วงก่อนเกิดโรคระบาดถึง ๓ เท่า สำหรับอัตราค่าขนส่งจากจีนไปยังนิวยอร์กก็ลดลงเช่นกัน แต่ในอัตราที่ไม่มากนักเมื่อเทียบกับฝั่งตะวันตกของสหรัฐฯ โดยคาดว่าจะตั้งราคาให้ลดลงร้อยละ ๕๔ หรือเฉลี่ยประมาณ ๘,๙๐๐ เหรียญสหรัฐฯ เทียบกับ ๑๙,๕๐๐ เหรียญสหรัฐฯ เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๔ ในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา ระยะเวลาขนส่งระหว่างจีนและฝั่งตะวันตกของสหรัฐฯ ลดลงอย่างเห็นได้ชัด จากที่เคยสูงสุดที่ ๕๐ วัน เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ ลดเหลือเพียง ๓๒ วัน ในขณะที่การขนส่งจากจีนไปนิวยอร์กลดจากสูงสุดที่ ๕๐ วัน เมื่อเดือนเมษายน เหลือเฉลี่ยราว ๔๖ วัน ซึ่งก็ยังสูงกว่าระยะเวลาขนส่งปกติก่อนการโควิดถึง ๑.๗ เท่า แม้ว่าฝั่งตะวันออกจะไม่ได้เกิดปัญหาความแออัดของท่าเรือท่าฝั่งตะวันตกของสหรัฐฯ ก็ตาม
๖. อื่น ๆ
๖.๑ สว.สหรัฐฯ เสนอร่างกฎหมายเพื่อขึ้นบัญชีดำเรือประมงผิดกฎหมาย สมาชิกวุฒิสภาสหรัฐอเมริกา (สว.) Dan Sullivan พรรครีพับลิกัน จากรัฐอะแลสกา และ สว. Sheldon Whitehouse พรรคเดโมแครต จากรัฐโรดไอแลนด์ ได้นำเสนอร่างกฎหมาย Fighting Foreign Illegal Seafood Harvest (FISH) Act เพื่อต่อต้านเรือประมงที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงผิดกฎหมายในน่านน้ำและเทียบท่าในสหรัฐอเมริกา โดยมีเป้าหมายไปยังเรือประมงต่างชาติที่ทำการประมงผิดกฎหมายหรือ IUU Fishing (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing) ซึ่งจะขึ้นบัญชีดำเรือที่มีส่วนร่วมในการทำประมง IUU ส่งเสริมความสามารถในการควบคุมดูแลของหน่วยยามฝั่งสหรัฐฯ และสนับสนุนการเจรจาพหุภาคีและทวิภาคีด้านความตกลงและสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เน้นการเดินเรือ ร่างกฎหมายนี้เสนอให้ NOAA (National Ocean and Atmospheric Administration) ต้องรายงานให้รัฐสภาทราบเกี่ยวกับการทำประมงผิดกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ และเรียกร้องให้รัฐบาลสหรัฐฯ จัดการการทำประมง IUU ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ กฎหมาย FISH ยังกำหนดให้หน่วยยามฝั่งสหรัฐฯ เพิ่มการตรวจสอบเรือประมงต่างประเทศที่ต้องสงสัยว่าทำการประมง IUU และประสานงานกับองค์กรการจัดการประมงระดับภูมิภาคเพื่อพิจารณาว่ารัฐเจ้าของธงของเรือประมงได้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือไม่ และร้องขอให้รัฐบาลแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ที่มีศักยภาพในการต่อต้านการทำประมง IUU รวมถึงเรียกร้องให้มีการศึกษาความซับซ้อนของการค้าสินค้าประมงระหว่างรัสเซียและจีน และความสำเร็จในการดำเนินคดีกับผู้ทำการประมง IUU ในน่านน้ำของสหรัฐฯ ๖.๒ USDA ขยายงบประมาณโครงการกินผักแทนยา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (United States Department of Agriculture: USDA) ลงทุนงบประมาณมูลค่า ๘ ล้านเหรียญสหรัฐฯ (ประมาณ ๒๘๐ ล้านบาท) เพื่อสนับสนุนโครงการ "ใบสั่งยา (Prescription)" ซึ่งใช้ในการจัดซื้อผักและผลไม้สดเพื่อบำรุงสุขภาพของผู้บริโภค โดยโครงการ Gus Schumacher Nutrition Incentive Program (GusNIP) เป็นส่วนหนึ่งของ American Rescue Plan ของ USDA และดำเนินการผ่านสถาบันอาหารและการเกษตรแห่งชาติ (National Institute of Food and Agriculture: NIFA) โดยโครงการ

^๑ บอร์ดกุ้งแฉ !! นำเข้ากุ้งช่วงผลผลิตในประเทศขาดแคลนเท่านั้น. (<https://www.leadertoday.net/2022/09/11-20.html>)

GusNIP Produce Prescription จะมอบสิ่งจูงใจทางการเงินและไม่ใช้ทางการเงินแก่บุคคลและครอบครัวที่มีสิทธิ์ได้รับการซื้อผักและผลไม้สดเพื่อสุขภาพที่ดี มีการส่งเสริมความเข้าใจในการบำรุงสุขภาพและสถานะทางโภชนาการของครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วนต่างๆ ของระบบที่เกี่ยวข้องกับอาหารและการดูแลสุขภาพ และใช้ข้อมูลเพื่อระบุและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่ดีในวงกว้าง โครงการที่ได้รับการคัดเลือกภายใต้โครงการ GusNIP Produce Prescription ที่จะได้รับเงินทุนสนับสนุนมีจำนวน ๑๗ โครงการ

๖.๓ NGOs กล่าวหาสหรัฐฯ ใช้ภูมิรัฐศาสตร์ในการจัดอันดับ TIP Report NGOs และกลุ่มอุตสาหกรรมการประมงมีปฏิริยาที่แตกต่างอย่างมากต่อรายงานการค้ามนุษย์หรือ Trafficking in Persons (TIP) ของรัฐบาลสหรัฐฯ ที่เผยแพร่เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕ จากรายงานประจำปีฉบับล่าสุดของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ยังคงได้หวั่นไว้ที่ระดับ Tier 1 และยกให้ไทยและไอร์แลนด์เป็นระดับ Tier 2 แม้จะอ้างว่ามีประเด็นคุกคามแรงงานในอุตสาหกรรมประมงในทั้ง ๓ ประเทศก็ตาม ซึ่งการจัดอันดับนี้สร้างความผิดหวังให้แก่ NGOs ที่ทำงานด้านประมงซึ่งกล่าวว่า การจัดอันดับโดยใช้ภูมิรัฐศาสตร์ทำให้ความสามารถของรัฐบาลสหรัฐฯ ในการควบคุมการทำทารุณกรรมต่อแรงงานประมงทั่วโลกลดลง โดยเห็นว่าการคงระดับได้หวั่นไว้ที่ Tier 1 เป็นผลมาจากความสัมพันธ์ทางการเมืองที่ใกล้ชิดระหว่างไต้หวันกับวอชิงตันในช่วงเวลาที่ความตึงเครียดระหว่างจีนและสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น ทั้งที่การเลือกปฏิบัติ การใช้แรงงานบังคับ การค้ามนุษย์ และการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิแรงงานของแรงงานต่างด้าวไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด ในขณะที่ไทยได้รับการยกระดับเป็น Tier 2 จากระดับ Tier 2 Watchlist ในปีก่อนหน้า ทั้งที่มีการระบุว่า ไทยไม่มีความก้าวหน้าในการต่อสู้กับการค้ามนุษย์ ประเทศไทยยังคงจำกัดสิทธิพื้นฐานของแรงงานข้ามชาติในเรื่องเสรีภาพในการรวมตัวและเจรจาต่อรองร่วมกัน ลักษณะเดียวกับการปรับระดับของไอร์แลนด์จาก Tier 2 Watchlist เป็น Tier 2

๖.๔ เหตุใดปริมาณความต้องการห้องเย็นจึงสูงมาก การระบาดใหญ่ครั้งนี้ได้เปลี่ยนแปลงมากกว่าพฤติกรรมการซื้อขายของผู้บริโภค โดยได้ชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องในห่วงโซ่อุปทานที่นำไปสู่การขาดแคลนทุกอย่างตั้งแต่เนื้อสัตว์ ตู้คอนเทนเนอร์สำหรับการขนส่ง ตลอดจนคนขับรถบรรทุก ซึ่งผลกระทบต่อการจัดหาอาหาร กระตุ้นให้บริษัทต่างๆ มองหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว นาย Maurice Christino รองประธาน Cento Fine Foods กล่าวว่า บริษัทต่างๆ กำลังพยายามรักษาปริมาณสินค้าคงคลังให้เพียงพอ แต่ด้วยปัญหาห่วงโซ่อุปทานที่กำลังดำเนินอยู่และต้นทุนการขนส่งสินค้าที่เพิ่มขึ้น จึงทำให้ต้องสร้างทางเลือกที่ชาญฉลาดและกลยุทธ์สำหรับการจัดการสินค้าคงคลัง โดย บริษัท FreezPak และบริษัท BG Capital ได้ประกาศว่าจะสร้างห้องเย็นที่มีท่าเรือเป็นศูนย์กลางทั่วประเทศ สร้างพื้นที่เก็บความเย็นขนาด ๒๐๐ ล้านลูกบาศก์ฟุต มูลค่ากว่า ๑ พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งบริษัท FreezPak กล่าวว่า ตลาดห้องเย็นปัจจุบันไม่ตอบสนองความต้องการระบบอัตโนมัติและอุปกรณ์เทคโนโลยีขั้นสูง แต่โรงงานแห่งใหม่นี้ จะสามารถจัดการพาเลทได้ ๓๑๐,๐๐๐ พาเลท คาดว่าจะสามารถเปิดใช้งานได้ภายในปลายปี ๒๕๖๗ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาสถานที่ตั้ง ระหว่างรัฐฟลอริดา แคลิฟอร์เนีย เท็กซัส วอชิงตัน จอร์เจีย และมิชิแกน อย่างไรก็ตาม ห้องเย็นขนาด ๗ เอเคอร์ ในเมืองฟิลาเดลเฟียจะเปิดให้บริการในเดือนกรกฎาคมปีหน้า ซึ่งประกอบด้วยหุ่นยนต์ ๓๐ ตัว ในการเคลื่อนย้ายพาเลทเข้าและออกจากห้องเย็น

๖.๕ การลงทุนในเกษตรกรรมแนวตั้งยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภายในปี ๒๕๗๒ คาดว่า อุตสาหกรรมเกษตรแนวตั้งจะมีมูลค่ากว่า ๒๐.๙ พันล้านเหรียญสหรัฐ ในขณะที่การทำเกษตรแบบดั้งเดิมยังคงต้องต่อสู้กับภัยแล้ง การขาดแคลนที่ดินทำกิน ปัญหาด้านการขนส่ง และความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ทำให้ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมมองเห็นศักยภาพของการทำเกษตรในร่ม เกษตรกรรมแนวตั้งอาจมีบทบาทสำคัญในการลดการใช้ที่ดิน ปุ๋ย น้ำ และยาฆ่าแมลงสำหรับผักใบเขียว ผักไม้เลื้อย สมุนไพร และพืชที่มีมูลค่าสูง การเกษตรแนวตั้งมีระบบควบคุมการใช้น้ำที่ทันสมัย และระบบอัตโนมัติต่างๆ เพื่อปรับปรุงผลผลิตและลดการเกิดขยะอาหาร (Food Waste) รวมถึงสามารถปรับการดำเนินงานให้เหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆ และลดต้นทุนการขนส่ง จุดแข็งของการทำเกษตรแนวตั้งอยู่ที่ให้ผลผลิตที่สูง และสามารถปลูกพืชได้หลายชนิดพืชตามพื้นที่ที่กำหนด โดยฟาร์มเกษตรแนวตั้งที่ใหญ่ที่สุดในโลก “ECO 1” ตั้งอยู่ที่นครดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ มีขนาด ๓๓๐,๐๐๐ ตารางฟุต โดยคาดว่าจะผลิตผักได้ ๒ ล้านปอนด์ต่อปี ฟาร์มดังกล่าวใช้น้ำสำหรับปลูกผักใบเขียวน้อยกว่าการปลูกแบบปกติถึงร้อยละ ๙๕ และไม่จำเป็นต้องใช้ยาฆ่าแมลงหรือสารกำจัดวัชพืช และมีแผนที่จะปรับมาใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ ประเด็นเรื่องการใช้พลังงานยังคงเป็นความท้าทายสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรกรรมแนวตั้ง ด้วยวิธีการและเทคโนโลยีการทำเกษตรแนวตั้งที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้คาดว่าแนวโน้มการปล่อยคาร์บอนฟุตพริ้นท์จะดีขึ้นควบคู่กันไปด้วย นับว่าการทำเกษตรในร่มเป็นวิธีที่สามารถปลูกอาหารเพื่อสุขภาพโดยส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยปัจจุบันประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ได้ลงทุนกว่า ๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในการวิจัยการทำเกษตรในร่ม ขณะที่สตาร์ทอัพด้านการทำเกษตรแนวตั้ง เช่น Bowery, Plenty, Brightfarms และบริษัทอื่นๆ กำลังขยายตัวในสหรัฐอเมริกาเช่นเดียวกัน